

Zbornik Selške doline

Železne niti 17 2020

Muzejsko društvo Železniki

Zbornik Selške doline

Železne niti

17
2020

Muzejsko društvo Železniki

Zbornik Selške doline

Železne niti 17

17-2020

Izdalo in založilo:

Muzejsko društvo Železniki

Na plavžu 58, 4228 Železniki

E-mail: muzej.zelezniki@siol.net

Glavni urednik:

Rudi Rejc

Uredniški odbor:

Irena Prevc Hajdinjak, Anja Čufar, Katarina Primožič,

Rudi Rejc, Tadeja Šuštar, Aleš Primožič

Lektoriranje:

Valerija Trojar Fras

Tehnično urejanje:

Andrej Bogataj

Fotografija na naslovnici:

Kovana okenska železna mreža (z manjšega okna v kašči).

Hrani družina Beguš, Zgornje Danje.

Foto: DECOP/Andrej Bogataj

Oblikovanje in priprava za tisk:

DECOP, d. o. o., Železniki (www.decop.si)

Za vsebino člankov odgovarjajo avtorji.

Redakcija zaključena septembra 2020.

Zbornik sofinancira Občina Železniki.

Tisk:

Tiskarna Nonparel, d. o. o.

Naklada:

500 izvodov

ISSN 1581-9329

Kazalo

Uvod

<i>Matej Šubic</i>	Zborniku na pot	9
<i>Rudi Rejc</i>	Beseda urednika	11

Železne niti

<i>Janez Rihtaršič</i>	"Tavžentar" - ideal vsake kovačice ter kovača	15
<i>Bojan Rihtaršič</i>		
<i>Muzejsko društvo Železniki</i>	Spomenik žrtvam Selške doline v Dolenji vasi	23
<i>Jernej Hudolin</i>	Plečnikova pisma Žumru	27

Imeli smo ljudi

<i>Katja Mohorič Bonča</i>	Podelitev listine častnega meščana dr. Francetu Koblarju	41
<i>Irena Prevc Hajdinjak</i>	Moža, ki sta zastavila svoji kmetiji za razvoj industrije	45
<i>Irena Prevc Hajdinjak</i>	Domačija Novak na Jelovici	47
<i>Marjetka Božičko</i>	Ivan (Janez) Prezelj - Podgrivarjev ata	61
<i>Stane Korenjak</i>	Kdo je bil Jožef Bevk - Podgrivarski	71
<i>Marija Gasser</i>	Življenjska zgodba najstarejše Soričanke	83

Zgodovina

<i>Vincencij Demšar</i>	Cankarjev bataljon, Rovtarji in Martinjvrharji decembra 1941 in smrtno ranjeni Jaka Šalamun	91
<i>Marija Gasser</i>	Božič v letu 1945	101

Kazalo

Stavbna in tehnična dediščina

<i>Ada Bar Janša</i>	Železniki, konservatorski program naselja	125
<i>dr. Mira Omerzel-Mirit</i>	Ljudska arhitektura soriških vasi	149
<i>Jure Rejec</i>	Maketa vigenjca	163
<i>Viko Oblak</i>	Orodne markice podjetij iz Železnikov	

Čipkarstvo

<i>Mojca Ferle</i>	Spektakularen lov na tatico čipk	175
--------------------	----------------------------------	-----

Kulturna dediščina

<i>dr. Miha Markelj</i>	Nekdanje soriško narečje – danjarska govorica, "drfaška špraha"	181
<i>Boris Jensterle</i>		
<i>Andrew D. Hoffman</i>		
<i>Katja Mohorič Bonča</i>	"Včasih smo se klincal" ali "Šli smo se binko" ali "Šli smo se bingat"	197

Obletnice

<i>Rudi Rejc</i>	Pomembne obletnice v Selški dolini v letu 2020	201
<i>Klavdija Kejžar</i>	50-letnica Turističnega društva Davča	209

Naravoslovje

<i>Bojan Kofler</i>	Naši veliki krešiči	213
---------------------	---------------------	-----

Kazalo

Družba in ljudje

<i>Jana Kelc</i>	Življenje v golcarskih bajtah	223
<i>Vincencij Demšar</i>	Studenci, štirna in vodovod pri Štulcu v Osojniku	229
<i>Tine Štibelj</i>	Zadnji spomini mame Ivanke	239
<i>Darja Štibelj</i>		
<i>Anja Čufar</i>	Krawal	245
<i>Aleksander Čufar</i>	Od Kamnika do Bangladeša	257
<i>Tadeja Šuštar</i>	Igor Šmid	281

Kultura

<i>Franc Tušek</i>	Literarna dela	309
<i>Doroteja Jeraj</i>		
<i>Katarina Primožič</i>	Pesmi Jerce Šolar – pesnice in ljubiteljice zborovskega petja	315

Osnovna šola

<i>Primož Šmid</i>	Dosežki učenk in učencev Osnovne šole Železniki v šolskem letu 2019/2020	319
<i>Katarina Primožič</i>	Šolska kronika in spomini na šolo v Železnikih, 2. del	321

Kronika

<i>Jože Bogataj</i>	Občinski nagrajenci za leto 2020	361
---------------------	----------------------------------	-----

---

Kazalo

Muzejsko društvo

<i>Rudi Rejc</i>	200 razstav na galeriji Muzejskega društva Železniki	365
<i>Katja Mohorič Bonča</i>	Muzejsko društvo Železniki, Muzej Železniki - dogodki in prireditve 2019/2020	377
	V spomin Florijanu - Cvetku Tavčarju	387
	V spomin Niku Sedeju	391

Avtorji

<i>Rudi Rejc</i>	Predstavitev avtorjev	395
------------------	-----------------------	-----

